

14

Ramazan Günlüğü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1444/2023

Tanıtım Şeması

Ayet

“Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alay ve eğlence konusu edinenleri ve kâfirleri dost edinmeyin. Eğer müminseniz Allah’tan korkun.”

(Mâide suresi, 57. ayet.)

Hadis

“Allah sizin suretlerinize ve mallarınıza bakmaz ancak kalplerinize ve amellerinize bakar.”

(Müslim, Birr, 34.)

Ramazan Sözlüğü

Fitre (Fıtır Sadakası):

Ramazan ayında verilen bir sadakadır. Yüce Allah’a kul olmanın, ramazan ayına ermenin, oruç ibadetini yerine getirmenin bir şükürü olarak dinen zengin sayılan Müslümanların fitre vermesi gerekir. Çocukların fitreleri velileri tarafından verilir. Fitre ramazanın sonuna kadar verilebilir.

Fitre miktarının en alt sınırı, bir günlük iki öğün yiyeceğin parası hesaplanarak belirlenir.

Mukabele
14. Cüz

Dua

“Allah'ım! Beni güzellikler işleyip müjdesine ulaşanlardan, kötülük işlediklerinde de bağışlanma dileyenlerden eyle.”

(İbni Mâce, Edeb, 57.)

Mani

Cennetler hep donanır
En güzel renge boyanır
Allah'tan rahmet isteyen
Sahur vaktinde uyanır.

Şehirler ve Mekânlar

Divriği Ulu Cami

Sivas'ın Divriği ilçesinde Mengüçüklü Emiri Hüsameddin Ahmed Şah ve eşi Turan Melek Hatun tarafından 1229 yılında yaptırılmıştır. Darüşşifa ve türbeyle birlikte külliye hâlinde kesme taştan inşa edilmiştir. Caminin kible yönünde darüşşifa, darüşşifa içinde de camiye bitişik konumda türbe yer almaktadır. Yapı üç eyvanlı, revaklı avlulu olup batı ve güney yönünde iki kat hâlinde düzenlenen bir plana sahiptir. Caminin taç kapısı üzerindeki birbirinden güzel ve eşsiz taş bezemeleri görülmeye değerdir.

Esma-i Hüсна

“İman edenlerin dostu ve yardımcı olan.”
Müslüman'a hayatta
En güzel dost kim midir?
Kim mi koşar yardıma?
Yoksa el-Veli midir?

Mustafa YILMAZ

Hediyeleşme Adabı

- Hediye hediye ile karşılık vermeliyiz.
- Hediye aldığımızda memnuniyetimizi ifade etmeliyiz.
- Hediyesi, veren kişinin yanında açmalı ve ona teşekkür etmeliyiz.
- Hediye verirken bundan karşılık bekleyen bir tavır içinde bulunmamalıyız.

Sahabe Hayatları

Hz. Zübeyr b. Avvâm

Zübeyr b. Avvâm, 595 yılında Mekke'de doğdu. Hz. Zübeyr'in annesi Safiyye, Hz. Peygamber'in halasıdır. Hz. Zübeyr, çocukluğunun büyük bir kısmını Resulullah'ın çocuklarıyla birlikte geçirdi. O, Hz. Peygamber'e ilk iman edenlerdendir.

Hz. Zübeyr, Habeşistan'a ilk hicret edenler arasında yer aldı. Medine'ye hicretten kısa bir süre önce Mekke'ye dönen Zübeyr, ticaretle uğraştı. Daha sonra bütün mal varlığını Mekke'de bırakarak Medine'ye hicret etti. Hz. Zübeyr, Medine'de de Hz. Peygamber'in yakın çevresinde yaşadı, onunla birlikte bütün savaşlara katıldı. Veda Haccı'nda da bulundu.

Hz. Ömer Dönemi'nde idari konularda halifenin istişare ettiği kişilerden oldu. Hz. Zübeyr, İskenderiye şehrinin fethedilmesinde önemli roller üstlendi.

Vahiy kâtipliği yapan ve Hz. Peygamber'den otuz sekiz hadis nakleden Zübeyr b. Avvâm, Cemel Savaşı sonrasında 656 yılında şehit edilmiştir.

Bir Nasihat

Her yaptığının bir karşılığı olacağını unutma. Dünyada salih amel biriktirmeye gayret et.

Günün Sorusu

Banyo yapmak orucu bozar mı?

Su yutulmadığı sürece banyo yapmak orucu bozamaz.

Bilmece

Kalpten dile yol olur
Üçü beşi bol olur

ZİKİR

Sure

Hüd Suresi

Mekke Dönemi'nde inmiştir ve 123 ayettir. Adını, 50-60. ayetlerde kıssası anlatılan Hz. Hüd'dan alır. Bu ayetlerde Âd kavmine gönderilmiş bir peygamber olan Hz. Hüd'un hayatı ve putperest kavmine karşı verdiği mücadele anlatılır. Hz. Peygamber'in, Hüd suresinde geçen "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol." mealindeki 112. ayetten çok etkilendiği hatta bu ayet sebebiyle saçlarının ağardığı rivayet edilmiştir. Nitekim Hz. Ebu Bekir, "Ey Allah'ın Resulü, saçların ağardı." deyince Resul-i Ekrem, "Beni Hüd, Vâkia, Mürselât, Nebe' ve Tekvîr sureleri ihtiyarlattı." buyurmuştur. (Tirmizi, Tefsir, 56.) Bu sözler, Resulullah'ın kavminin azaba uğratılacağından duyduğu korkuya Hüd suresinde yer alan sert uyarıların da eklendiğini gösterir.

Hüd suresinde Nüh, Hüd, Sâlih, İbrahim, Lût, Şuayb ve Musa peygamberlerin tevhid mücadelesinden kesitler verilir ve peygamberlerinin mesajını inkâr eden kavimlerin korkunç akıbetleri etkileyici bir üslupla anlatılır. İnsanlar, Yüce Allah'a ve Hz. Peygamber'in bildirdiklerine inanmaya, şirki terk etmeye ve ahirette hesap verileceğinin bilincinde olmaya çağrılır. Ayrıca Hz. Peygamber'e ve müminlere yönelik tavsiyelerde bulunularak onlardan dosdoğru olmaları, namaz kılmaları ve sabretmeleri istenir.

Şiir

Sultan

Seçkin

Bir kimse değilim

İsmimin baş harfleri acz tutuyor

Bağışlamamı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım

Kolaysa esirgeme

Hayat bir boş rüyaymış

Geçen ibadetler özürlü

Eski günahlar dipdiri

Seçkin bir kimse değilim

İsmimin baş harflerinde kimliğim

Bağışlanmamı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım

Kolaysa esirgeme

Hayat boş geçti

Geri kalan korkulu

Her adımım dolu olsa

İşe yaramaz katında

Biliyorum

Bağışlanmamı diliyorum.

Cahit Zarifoğlu

Ramazan Güzellemeleri

Ramazan biraz uzlet, biraz inziva, biraz kenara çekilme mevsimidir. İlim, düşünce, keşif, icat... Aklın açılması, dikkat ve ilginin ziyadeleşmesi için yalnız kalmak lazım. İlim, sanat ve düşünce yalnızlıktan beslenir.

Bilal Kemikli

(Ramazan Güzellemeleri, Sufi Kitap Yayınları, İstanbul, 2021, s. 41.)

Metin

Karpuz... hayatımın en büyük hediyesi... Ramazandı. Oruçluydum. Tanıdığım bir tüccar iftar yemeğimi her gün evinden, hususî otomobiliyle gönderirdi. Ben de hapishane kapısının yanındaki ilk tel örgüde yemeğimi beklerdim. Herkesin deliğine çekildiği o saatlerde bana izin verirdi. Yine böyle beklerken bir gün ihtiyar bir adam tel örgüye sokuldu. Üstü başı dökülen bir ihtiyar... Beni asla tanımadan: "Oğlum, içeride bir Necip Fazıl varmış!.. Şu karpuzu ona hediye getirdim, Allah rızası için götürüp verir misin?" dedi. Gözlerim, hücum eden yaşlardan yangın içinde: "Ver baba, hemen götürüyüm!" dedim ve aldım. İşte, hasbî, her türlü nefis oyunundan uzak, Allah için verilen hediye... Bu meçhul Müslüman'dan tüten edayı ömrümce unutamam. Keşke o karpuzu kesmeseydim, hep ona bakıp düşünseydim, İslâm ahlakını fikretseydim, ağlasaydım, ağlasaydım...

Necip Fazıl Kısakürek
(Cinnet Mustatili, Büyük Doğu Yayınları, 13. baskı, İstanbul, 2003, s. 69.)

Dünyada Ramazan

Afganistan

Afganistan'da bir gelenek olarak ramazan ayının ilk günü resmi tatildir. Ramazan, tatlı bir telaş ile karşılanır. Ramazan ayında Afganistan'da hayat sahurla başlar. Sadece bu mübarek ayda okullar, resmi kurumlar ve iş yerleri erkenden açılır. Öğleden sonra ise insanlar evlerine çekilerek dinlenir ve ibadet ederler. Akşamın yaklaşmasıyla iftar sofraları kurulur ve sokaklar tekrar canlanır.